

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 28. marts 2022
Kontor: Straffuldbyrdselskonto-
ret
Sagsbeh: Mikkel Hartz Reenberg
Sagsnr.: 2022-0030-7321
Dok.: 2355383

Besvarelse af spørgsmål nr. 653 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 653 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. marts 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Patrick Kofod Holm Schack

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 653 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om det er hensigtsmæssigt, at Kriminalforsorgen ikke følger loven om at sætte gang i udslusningsforløb for livstidsdømte/forvaringsdømte, således at man risikerer, at retten underkender Kriminalforsorgen for ikke rettidigt at have gjort nok f.eks. som i sagen om Seth Sethsen, hvorefter retten prøveløslader den dømte, som ikke har gennemgået et forløb, der viser, om vedkommende er klar til friheden? Ministeren bedes ligeledes redegøre for, hvad han vil gøre for at rette op på, at der løslades mennesker, som ikke har gennemgået udslusningsforløb.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”1. Direktoratet for Kriminalforsorgen forstår spørgsmålet således, at det i spørgsmålet er forudsat, at der foreligger en endelig domstolsafgørelse vedrørende prøveløsladelse i den konkrete sag, som er omtalt i spørgsmålet, og som ses at danne udgangspunkt for spørgsmålet. Direktoratet for Kriminalforsorgen skal i den forbindelse bemærke, at Procesbevillingsnævnet den 23. februar 2022 gav tilladelse til, at Østre Landsrets kendelse af 23. december 2021 kan kæres til Højesteret. Landsrettens afgørelse omgjorde Retten i Glostrups kendelse af 21. maj 2021, der stadfæstede direktoratets afslag på prøveløsladelse i den konkrete sag.

Direktoratet har derfor den 8. marts 2022 kæret landsrettens kendelse af 23. december 2021 til Højesteret.

Der foreligger således ikke en endelig domstolsafgørelse i den konkrete sag.

Der henvises i øvrigt til justitsministerens fortrolige besvarelse af 14. marts 2022 af Folketingets Retsudvalgs spørgsmål nr. 601 (Alm. del) af 17. februar 2022.

Nedenfor følger desuden en beskrivelse af regler og praksis for udslusning af livstidsdømte i relation til udgang og prøveløsladelse, da disse forhold er relevante i den konkrete sag, som er omtalt i spørgsmålet.

2. For så vidt angår udslusning af livstidsdømte i relation til udgang kan Direktoratet for Kriminalforsorgen oplyse, at det

følger af straffuldbyrdelseslovens § 46 og udgangsvejledningens kapitel 7 og 9, at det beror på en konkret og individuel vurdering, hvornår en livstidsdømt, der opfylder de tidsmæssige betingelser for at få tilladelse til udgang, kan påbegynde udgang. Det er en forudsætning, at der ikke skønnes at foreligge risiko for misbrug af udgangen, og at hensynet til retshåndhævelsen ikke taler imod en tilladelse til udgang.

Det kan endvidere oplyses, at der i praksis foretages en skærpet vurdering af misbrugsrisikoen og hensynet til retshåndhævelsen, da livstidsdømte afsoner straf for meget alvorlig personfarlig kriminalitet.

I praksis er det forskelligt fra sag til sag, hvornår der gives tilladelse til udgang. Det beror bl.a. på karakteren af og omstændighederne i forbindelse med den pådømte kriminalitet, eventuel tidligere kriminalitet og karakteren heraf samt eventuelt tidligere udgangsmisbrug. Den livstidsdømte skal herudover have en problemfri afsoning og medvirke til f.eks. samtaler og behandlingsforløb med henblik på at nedsætte risikoen for recidiv, ligesom den dømte skal være indforstået med at undergive sig relevante særvilkår for udgang.

Det fremgår af udgangsbekendtgørelsens § 19, stk. 2, at der forud for, at en indsat, som udstår fængselsstraf, får tilladelse til regelmæssig udgang, herunder uledsaget udgang, indhentes en erklæring fra en speciallæge i psykiatri, hvis forholdene taler derfor. I praksis indhentes en sådan erklæring typisk, forinden en livstidsdømt får tilladelse til regelmæssig udgang. Der indhentes en psykiatrisk erklæring forud for hvert udslusnings-skridt, der medfører yderligere frihedsgrader. Formålet med erklæringerne er at vurdere den livstidsdømtes farlighed forud for hvert trin i et regelmæssigt udslusningsforløb.

3. Det kan om udslusning af livstidsdømte i relation til prøveløsladelse oplyses, at det følger af straffelovens § 41, stk. 1, at når 12 år af en straf af fængsel på livstid er udstået, afgør justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, om den dømte skal løslades på prøve. Løsladelse på prøve forudsætter efter straffelovens § 41, stk. 2, at den dømtes forhold ikke gør løsladelse utilrådelig, at der er sikret den pågældende passende ophold og arbejde eller andet underhold, og at den pågældende erklærer at ville overholde de vilkår for løsladelsen, som fastsættes.

I utilrådelighedsvurderingen skal efter løsladelsesvejledningens pkt. 18 bl.a. indgå oplysninger om risikoen for recidiv til kriminalitet og oplysninger om den dømtes farlighed. Desuden skal oplysninger om det hidtidige afsoningsforløb, herunder om den indsatte har været i stand til at administrere de lempelser i

afsoningsforløbet, som den pågældende har fået, herunder udgang, ophold i åbent eller halvåbent fængsel, frigang m.v., indgå i vurderingen.

Der indhentes desuden en udtalelse fra Retslægerådet og anklagemyndigheden til brug for utilrådelighedsvurderingen i sager om tilladelse til prøveløsladelse af livstidsdømte. Til brug ved forelæggelse for Retslægerådet indhentes en erklæring fra en speciallæge i psykiatri om den indsatte. Dette følger af løsladelsesbekendtgørelsens § 7, stk. 1, nr. 1, § 7, stk. 2, og § 8, stk. 1, nr. 1.

4. Et udslusningsforløb for en livstidsdømt er efter praksis kendetegnet ved, at den indsatte gradvist og kontrolleret tildeles flere og flere frihedsgoder, således at kriminalforsorgen har mulighed for at vurdere, hvorledes den indsatte agerer uden for institutionen, inden løsladelse finder sted.

Udslusning af livstidsdømte med henblik på prøveløsladelse forudsætter således, at der ikke skønnes at foreligge risiko for misbrug af udgang, herunder uledsaget udgang, eksempelvis fordi den dømte ikke vil samarbejde omkring udarbejdelse af psykiatriske speciallægeundersøgelser til brug for vurdering af den dømtes farlighed eller undergive sig relevante særvilkår.”